

Finansijski izvještaji za period koji se završava 31. decembra 2021. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2021. godine	7
Izveštaj o ostalim dobicima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2021. godine.....	8
Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2021. godine	11
1. Osnovni podaci o Preduzeću.....	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	14
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	17
4. Značajne računovodstvene procjene	23
5. Prihodi od prodaje učinaka	25
6. Ostali poslovni prihodi	25
7. Troškovi materijala	26
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	26
9. Troškovi proizvodnih usluga	27
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	27
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	28
12. Troškovi poreza	28
13. Ostali prihodi	29
14. Ostali rashodi	29
15. Porez na dobit	29
16. Zarada/(gubitak) po akciji	30
17. Nematerijalna ulaganja.....	31
18. Nekretnine, postrojenja i oprema	32
19. Biološka sredstva i sredstva kulture	33
20. Zalihe i dati avansi.....	33
21. Kratkoročna potraživanja	34
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35
23. Aktivna vremenska razgraničenja	36
24. Kapital	36
25. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	37
26. Ostale dugoročne obaveze	38
27. Kratkoročne finansijske obaveze	39
28. Obaveze iz poslovanja	39
29. Obaveze za zarade i naknade zarada	40
30. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	40
31. Vanbilansna evidencija.....	40
32. Upravljanje finansijskim rizicima	41
33. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	42
34. Poreski propisi.....	42
35. Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća.....	42
36. Događaji nakon datuma izveštavanja.....	42
37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	43
38. Potencijalne obaveze	43

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Preduzeće"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2021. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 18 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i opreme iskazane su u iznosu od 70.255.421 KM. Preduzeće preduzima sve aktivnosti na utvrđivanju vlasništva nad imovinom i u kontinuitetu vrši usaglašavanje nekretnina evidentiranih u poslovnim knjigama i stvarnim stanjem, u vezi vlasništva nad imovinom.

Naše mišljenje nije modificovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 2 u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da na dan 31. decembra 2021. godine, tekuće obaveze Preduzeća prevazilaze tekuću imovinu za iznos od 6.009.522 KM (na 31. decembar 2020. godine iznos od 7.900.842 KM). Ovaj indikator ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Preduzeća u toku redovnih operativnih aktivnosti kroz naplatu potraživanja u dogovorenim rokovima i iznosima. Uprava Preduzeća smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Takođe, Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština je u decembru 2021. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<i>Prihodi od prodaje učinaka (napomena br.5)</i>	
<p>Prihodi od prodaje učinaka na domaćem i inostranom tržištu u 2021. godini iskazani su u iznosu od 67.765.402 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od pismonosnih usluga.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p> <p>MRS pretpostavlja da postoji rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizorskog angažmana. Fokusirali smo se na priznavanje prihoda s obzirom da postoji rizik da je Rukovodstvo namjerno precjenjivalo prihode. Pored toga postoji i rizik da Preduzeće nije evidentiralo transakcije prihoda na pravilan način. Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>Provjerili smo sistem internih kontrola koje je Preduzeće uspostavilo;</p> <p>Testirali smo dizajn i operativnu efikasnost kontrola nad sistemima za evidentiranje prihoda kako bi se odredio obim potrebnih testiranja;</p> <p>Sproveli smo analitičke procedure i razlike u odnosu na prethodni period;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo testove kontrola i testove detalja za prihode od prodaje učinaka;</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao poštovanje definisanih uslova iz potpisanih ugovora sa kupcima, kao i provjeru priznavanja prihoda u periodu u kom su stvarno nastali;</p> <p>Na bazi uzorka stekli smo razumno uvjeravanje da se popusti, ukoliko postoje, pravilno obračunavaju i evidentiraju.</p> <p>Provjerili smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Preduzeća.</p> <p>Prilikom testiranja nisu uočeni izuzeci.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

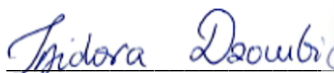
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 30. mart 2022. godine

Isidora Džombić, Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2021. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2021. u KM	2020. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		246.616	230.570
Prihodi od prodaje učinaka	5	67.765.402	62.576.599
Ostali poslovni prihodi	6	4.228.749	4.171.465
		72.240.767	66.978.634
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		(133.856)	(123.080)
Troškovi materijala	7	(4.317.715)	(4.147.883)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(47.677.665)	(46.712.781)
Troškovi proizvodnih usluga	9	(10.567.739)	(11.518.444)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	(3.645.024)	(4.061.192)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	(3.208.456)	(2.707.250)
Troškovi poreza	12	(606.258)	(614.129)
Troškovi doprinosa		(91.136)	(91.583)
		(70.247.849)	(69.976.342)
Poslovni dobitak/(gubitak)		1.992.918	(2.997.708)
Finansijski prihodi		258.153	183.038
Finansijski rashodi		(184.190)	(214.331)
Ostali prihodi	13	825.808	370.310
Ostali rashodi	14	(1.102.259)	(144.538)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		8.601	8.396
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(262.346)	-
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		109.282	251.490
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(286.670)	(46.819)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		1.359.297	(2.590.162)
Porez na dobit	15	-	-
Neto dobit/(gubitak)		1.359.297	(2.590.162)
Zarada po akciji	16	0,0351	(0,0668)

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2021. godine

Bilansne pozicije	2021. u KM	2020. u KM
Neto dobitak/(gubitak) perioda	1.359.297	(2.590.162)
Ostali dobitci/(gubici) u periodu	520.191	762.087
Ukupan neto dobitak/(gubitak)	1.879.488	(1.828.075)

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	17	1.467.912	1.827.954
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	70.255.421	68.037.156
Biološka sredstva i sredstva kulture	19	554.693	550.091
Dugoročni finansijski plasmani		-	4.483
		72.278.026	70.419.684
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	20	674.574	1.112.251
Kratkoročna potraživanja	21	7.369.976	7.812.023
Kratkoročni finansijski plasmani		4.103	9.451
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	740.234	725.197
Porez na dodatu vrijednost		3.905	2.592
Aktivna vremenska razgraničenja	23	1.847.977	1.661.515
		10.640.769	11.323.029
POSLOVNA AKTIVA		82.918.795	81.742.713
Vanbilansna aktiva	31	31.331.435	32.915.231
UKUPNA AKTIVA		114.250.230	114.657.944
Kapital	24		
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve		27.641.074	24.527.750
Gubitak iz ranijeg perioda		(4.133.808)	(2.305.733)
Ukupan neto dobitak/(gubitak) tekućeg perioda		1.879.493	(1.828.075)
		64.140.992	59.148.175
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	25	1.100.566	949.416
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti		-	858.506
Ostale dugoročne obaveze	26	1.026.946	1.562.744
		1.026.946	2.421.250
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	27	3.678.245	4.717.739
Obaveze iz poslovanja	28	3.890.282	4.684.298
Obaveze za zarade i naknade zarada	29	5.662.928	6.623.308
Druge obaveze		38.578	20.705
Porez na dodatu vrijednost		47.355	44.723
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		60.257	66.408
Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	30	3.272.646	3.066.691
		16.650.291	19.223.872
POSLOVNA PASIVA		82.918.795	81.742.713
Vanbilansna pasiva	31	31.331.435	32.915.231
UKUPNA PASIVA		114.250.230	114.657.944

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine

	2021. u KM	2020. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	71.194.150	65.240.099
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	1.000.000	1.249.581
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	13.446.401	14.778.934
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(17.982.409)	(18.001.310)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(49.371.521)	(44.161.660)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(171.652)	(202.996)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	(31.247)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(13.575.068)	(14.450.334)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.539.901	4.421.067
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	42.729	13.310
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(2.679.715)	(2.452.884)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(2.636.986)	(2.439.574)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	30.831.784	25.980.542
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	9.831	9.803
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.686.444)	(2.705.208)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(31.043.340)	(24.987.372)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.888.169)	(1.702.235)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	14.746	279.258
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	725.197	446.124
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	332	142
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(41)	(327)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	740.234	725.197

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2021. godine

	Osnovni kapital	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2019/ 01.01.2020. godine	38.754.233	25.317.844	(2.305.738)	61.766.339
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(2.590.162)	(2.590.162)
Neto dobici/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(790.089)	762.087	(28.002)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	38.754.233	24.527.755	(4.133.813)	59.148.175
Korekcija	-	(5)	5	-
Stanje na dan 01.01.2021. godine	38.754.233	24.527.750	(4.133.808)	59.148.175
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	3.633.515	-	3.633.515
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	1.359.302	1.359.302
Neto dobici/(gubici) perioda priznati direktno u kapitalu	-	(520.191)	520.191	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	38.754.233	27.641.074	(2.254.315)	64.140.992

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Preduzeću

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 02.04.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: PREDUZEĆE ZA POŠTANSKI SAOBRAĆAJ REPUBLIKE SRPSKE, A.D. BANJA LUKA, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.07.2019. godine kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019. godine i to kao vršilac dužnosti direktora Pošta Srpske ad Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.09.2019. godine Miladin Radović je ovlašćeno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske a.d. Banja Luka.

Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

Državni kapital	25.190.566 KM ili 65% broja akcija
Vaučer ponuda	7.750.532 KM ili 20% broja akcija
Penzioni fond	3.875.423 KM ili 10% broja akcija
Fond za restituciju	1.937.712 KM ili 5% broja akcija
<hr/>	
Ukupno:	38.754.233 KM ili 100%

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je: 1878182.

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002 , PDV broj: 400959000002.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 11.03.2021.godine Odluku broj: 1.-685-1/21 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2020.godinu od 6% i isti se koristi i u 2021.godini kao relevantan podatak.

Preduzeće obavlja i poslove spoljno-trgovinskog poslovanja za svoje potrebe i potrebe trećih lica i to:

- a) Spoljno-trgovinski promet, poslovi uvoza i izvoza roba u okviru registrovane djelatnosti,
- b) Izvoz i kupovina u inostranstvu opreme, rezervnih dijelova za uvezenu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor,
- c) Usluge u spoljno-trgovinskom prometu, posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga.

Društvo je uskladilo opšta akta sa Zakonom o privrednim društvima od 28.12.2010. godine. Statutom Preduzeća definisano je da Preduzeće svoju djelatnost vrši neposredno ili putem svojih organizacionih dijelova (poslovnih odnosno radnih jedinica), finansijskih organizacija i drugih privrednih subjekata koje osniva.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

Organi Preduzeća prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj: 1.-166-24/19 od 23.08.2019. godine imenovan je Nadzorni odbor Preduzeća u sastavu:

1. Slobodan Gavranović iz Banja Luke, predsjednik,
2. Željko Kovačević iz Banja Luke, zamjenik,
3. Boris Dmitrašinović iz Banja Luke,
4. Jelena Vidović iz Banja Luke i
5. Željko Dubravac iz Čelinca.

Dana 01.10.2020. godine Nadzorni odbor je donio Odluku broj 1.-2736-1/20 kojom je Slobodan Gavranović razriješen dužnosti predsjednika Nadzornog odbora Preduzeća sa danom 18.09.2020. godine, a za predsjednika se imenuje Željko Kovačević, koji je takođe član tekućeg Nadzornog odbora Preduzeća.

Nadzorni odbor u gore navedenom sastavu je bio do 05.03.2021. godine, a odlukom Nadzornog odbora broj: 1.-421-5/21 od 25.03.2021. godine konstituisan je Privremeni Nadzorni odbor za period od dva mjeseca i to 05.03.2021. godine do 05.05.2021.godine. Po isteku ovog perioda Nadzorni odbor je odlukom broj: 1.-421-15/21 od 04.05.2021. godine ponovo produžio mandat privremenom nadzornom odboru na period od dva mjeseca, a sastav Privremenog Nadzornog odbora je:

1. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
2. Boris Dmitrašinović , diplomirani ekonomista iz Banja Luke,
3. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva-specjalista, iz Bijeljine,
4. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine, i
5. Jelena Vidović, diplomirani pravnik iz Banja Luke.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj 1.-1901-3/21 od 09.07.2021. godine imenovani su članovi Nadzornog odbora Preduzeća u sastavu:

1. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva - specijalista, iz Bijeljine,
2. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
3. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine,
4. Boris Dmitrašinović, diplomirani ekonomista iz Banja Luke, i
5. Aleksandar Vrhovac, master prava iz Banja Luke.

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31. decembra 2021. godine je 2.466 radnika (na dan 31. decembra 2020. godine je 2.451 radnika), od čega 2.388 sa ugovorom o radu na neodređeno, 72 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 6 radnika su pripravnici.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Preduzeća i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15), odnosno sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2021. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od njegove tekuće imovine za 6.009.522 KM.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile planove rada za naredne tri godine, što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u naredne tri godine.

Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2020. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("MSFI", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2021. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete („MSFI“ za MSE), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), dana 19. februara 2020. godine, Upravni odbor Saveza RR RS, donio je Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018. godine kojeg čine: Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primjere, smjernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primjere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni dio standarda, odnosno tumačenja.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde iz 2018. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine.

Rukovodstvo Preduzeća analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31. decembra 2018. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Preduzeće, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su objavljeni i u primjeni.

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- Definicija posla (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške" – Definicije materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);

Na osnovu analize koju je sproveo Preduzeće, prva primjena gore navedenih standarda nije imala materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća, kao ni na korekcije početnog stanja po osnovu prve primjene.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja koja nisu efektivna:

- MSFI 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – Ažuriranje upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje
- MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora Godišnja unapređenja;
- MSFI „Ciklus 2018-2020“ – Izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine). i
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Preduzeća je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,77191	1,59257

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope, korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,66-33,33%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Nematerijalna ulaganja	6,67 - 40%
Građevinski objekti	1,25 - 5%
Računari i ostala računarska oprema	14 - 25%
Namještaj	10 - 20%
Putnički automobili	15,5%
Teretni automobili	14,3%
Ostala transportna sredstva	11-16%
Mopedi	14 - 14,3%
Klime	16,5%
Ostalo	2-50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Sredstva kulture

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture, sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Preduzeće utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Preduzeće klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrijednosti po osnovu obezvredjenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Preduzeće kvartalno vrši procjenu naplativosti potraživanja i utvrđuje očekivane kreditne gubitke.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijeca indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Pasivna vremenska razgraničenja

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezane za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Preduzeća dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Preduzeće procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2021. u KM	2020. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	66.719.981	61.615.715
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	1.045.421	960.884
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	67.765.402	62.576.599

Prihodi od prodaje učinaka u 2021. godini u iznosu 67.765.402 KM (u 2020. godini u iznosu od 62.576.599 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 66.719.981 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih markica. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2020. godinu je veća za 5.104.266 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga.

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2021. u KM	2020. u KM
Prihodi od donacija	3.619	-
Prihod od zakupnina	2.350.895	2.330.153
Prihod od dotacija - refundacija bolovanja	734.191	641.001
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	1.140.044	1.200.311
Ukupno ostali poslovni prihodi:	4.228.749	4.171.465

Ostali poslovni prihodi u 2021. godini iznose 4.228.749 KM (u 2020. godini iznose 4.171.465 KM) i odnose se na prihode od donacija, zakupnina, prihode iz namjenskih izvora finansiranja i prihod od dotacija – refundacija bolovanja.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2021. godini u iznosu od 1.140.044 KM (u 2020. godini u iznosu od 1.200.311 KM) se najvećim dijelom, u iznosu od 1.000.000 KM, odnose na subvencije za sufinansiranje neprofitabilnih pošta za 2021. godinu.

Prihod od zakupnina u 2021. godini je prikazan u narednoj tabeli:

Prihod od zakupnina	2021. u KM	2020. u KM
Prihod od zakupnina objekata	2.029.295	2.018.424
Prihod od zakupnina zemljišta	95.118	86.497
Ostali prihod od zakupnina	226.482	225.232
Ukupno prihod od zakupnina:	2.350.895	2.330.153

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi goriva i energije	2.395.285	2.031.710
Troškovi režijskog materijala	1.922.430	2.116.173
Ukupno troškovi materijala:	4.317.715	4.147.883

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi bruto zarada	29.788.145	28.718.141
Troškovi bruto naknada zarada	6.644.668	7.189.201
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.250.618	2.293.387
Troškovi naknada za topli obrok	7.720.557	7.378.400
Troškovi bruto naknada članovima odbora	69.260	71.429
Pomoć zaposlenima za slučaj smrti	168.367	150.352
Troškovi službenog putovanja	36.731	23.244
Troškovi prevoza radnika	539.791	496.436
Troškovi za DPF - na teret radnika	75.957	67.491
Troškovi za DPF - na teret poslodavca	117.140	118.190
Troškovi paušala za mopede	177.351	126.351
Troškovi ostalih ličnih rashoda	70.851	62.019
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	18.229	18.140
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	47.677.665	46.712.781

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2021. godini iznose 47.677.665 KM (u 2020. iznose 46.712.781 KM). Stavljajući u odnos troškove bruto zarada i naknada u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu vidljivo je da su troškovi bruto zarada u 2021. godini veći za 1.070.004 KM, a troškovi naknada su manji u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu za iznos od 544.533 KM i to iz razloga što je u 2020. godini bilo više radnika na bolovanju zbog epidemije korona virusa.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi transportnih usluga	2.812.658	4.638.190
Troškovi usluga održavanja	1.492.288	1.280.178
Troškovi zakupa	564.485	469.468
Troškovi reklame i propaganda	111.838	173.773
Troškovi ostalih usluga	5.586.470	4.956.835
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	10.567.739	11.518.444

Troškovi proizvodnih usluga u 2021. godini iznose 10.567.739 KM (u 2020. godini iznose 11.518.444 KM) i najvećim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga (u iznosu od 2.812.658 KM) i troškove ostalih usluga (u iznosu od 1.492.288 KM). Troškovi transportnih usluga u 2021. godini u iznosu od 2.812.658 KM (u 2020. godini u iznosu od 4.638.190 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove uručivanja konsajment pošiljaka u iznosu od 2.508.128 KM. Troškovi ostalih usluga u 2021. godini u iznosu od 5.586.470 KM (u 2020. godini u iznosu od 4.956.835 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperaterske razmjene pismonosnih pošiljaka u iznosu od 5.211.943 KM.

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi amortizacije:		
Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	2.801.915	3.116.968
Troškovi amortizacije koji se ne uključuju u poresku osnovicu – procjena	520.191	762.087
	3.322.106	3.879.055
Troškovi rezervisanja:		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	289.551	182.137
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	33.367	-
	322.918	182.137
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	3.645.024	4.061.192

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2021. godini iznose 3.645.024 KM (u 2020. godini iznose 4.061.192 KM) i odnose se na troškove amortizacija i na troškove rezervisanja. Troškovi amortizacije u iznosu od 3.322.106 KM (u 2020. godini u iznosu od 3.879.055 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava, amortizaciju građevinskih objekata i amortizaciju opreme.

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi platnog prometa	1.618.304	1.357.298
Troškovi premije osiguranja	519.062	367.626
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	530.822	430.633
Troškovi članarina	306.705	356.359
Troškovi reprezentacije	45.486	22.808
Ostali nematerijalni troškovi	188.077	172.526
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	3.208.456	2.707.250

Nematerijalni troškovi u 2021. godini u iznosu od 3.208.456 KM (u 2020. godini u iznosu od 2.707.250 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove platnog prometa u iznosu od 1.618.304 KM (u 2020. godini u iznosu od 1.357.298 KM), te na troškove neproizvodnih usluga, troškove premija osiguranja, troškove članarina, troškove reprezentacije i ostale nematerijalne troškove.

12. Troškovi poreza

Troškovi poreza u 2021. godini iznose 606.258 KM (u 2020. godini iznose 614.129 KM). Najvećim dijelom se odnose na troškove komunalne i republičke takse u iznosu od 414.204 KM i na porez na imovinu u iznosu od 84.405 KM, te na naknade za šume, protivpožarnu zaštitu, korištenje voda i ostale poreze.

13. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2021. u KM	2020. u KM
Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	274.658	63.874
Prihodi po osnovu otpisa ostalih obaveza	7.166	8.686
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	31.953	16.067
Prihodi od naplate šteta od osiguravajućih društava	9.631	30.803
Ostali neposlovni i vanredni prihodi	76.942	97.178
Naplaćena otpisana potraživanja	303.928	82.875
Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	90.537	33.664
Dobici po osnovu prodaje materijala	16.041	22.365
Ostali prihodi od naplaćenih penala	14.952	14.798
Ukupno ostali prihodi:	825.808	370.310

14. Ostali rashodi

Ostali rashodi u 2021. godini iznose 1.102.259 KM (u 2020. godini iznose 144.538 KM), najvećim dijelom se odnose na rashodovanje po Izvještaju popisne komisije. Naime, Komisija za popis je konstatovala da je neophodno izvršiti rashodovanje službene odjeće i obuće, zaštitne odjeće i obuće i auto guma u upotrebi u Direkciji preduzeća, kao i isknjižavanje investicija u toku (nematerijalnih sredstava u pripremi) u ukupnom iznosu od 679.883 KM (koga čine „Modernizacija i modifikacija IT sistema“ u iznosu od 652.095 KM i „E-pošta“ LOT3- Aplikacija za mobilne uređaje u iznosu od 27.788 KM), na otpis zaliha-back bone u iznosu od 133.534 KM i ostalo.

15. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2021. u KM	2020. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	1.359.297	(2.590.162)
Korekcija za poreske svrhe	(839.243)	(255.390)
Poreski dobitak/(gubitak)	520.054	(2.845.552)
Preneseni poreski gubitak	(520.054)	-
Neto poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

16. Zarada/(gubitak) po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2021. u KM	2020. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	1.359.297	(2.590.162)
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	0,0351	(0,0668)

17. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nematerijalna sredstva	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 01.01.2020. godine	2.008.994	-	2.008.994
Nabavka	-	6.843	6.843
Prodaja i rashodovanja	(1.180)	-	(1.180)
Prenos sa materijalne imovine	458.479	960.505	1.418.984
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021. godine	2.466.293	967.348	3.433.641
Nabavka	385.828	294.686	680.514
Prodaja i rashodovanja	(73.788)	(811.230)	(885.018)
Prenos na materijalnu imovinu	-	(69.302)	(69.302)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	2.778.333	381.502	3.159.835
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 01.01.2020. godine	1.399.511	-	1.399.511
Amortizacija	207.356	-	207.356
Prodaja u periodu i rashodovanje	(1.180)	-	(1.180)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021. godine	1.605.687	-	1.605.687
Amortizacija	160.024	-	160.024
Prodaja u periodu i rashodovanje	(73.788)	-	(73.788)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	1.691.923	-	1.691.923
SADAŠNJA VRIJEDNOST			
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	860.606	967.348	1.827.954
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	1.086.410	381.502	1.467.912

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2020. godine	14.502.105	91.360.016	29.125.134	2.777.891	137.765.146
Nabavka/povećanje	-	79.090	-	2.616.592	2.695.682
Prenos/aktiviranje u toku godine	-	796.004	1.826.175	(2.622.179)	-
Popis/usklađivanje	30.689	52.945	2.552	-	86.186
Prodaja i rashodovanja	(8.064)	(547.843)	(1.547.134)	-	(2.103.041)
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1.418.984)	(1.418.984)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021. godine	14.524.730	91.740.212	29.406.727	1.353.320	137.024.989
Nabavka/povećanje	-	501.594	1.753.303	(37.623)	2.217.274
Procjena vrijednosti	2.035.442	(6.597.436)	-	-	(4.561.994)
Popis/usklađivanje/rashodovanje	85.092	(169.515)	(2.647.308)	(221.905)	(2.953.636)
Prodaja	(347.305)	(91.943)	-	-	(439.248)
Prenos na zalihe	-	-	-	(25.109)	(25.109)
Stanje na dan 31.12.2021.	16.297.959	85.382.912	28.512.722	1.068.683	131.262.276
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2020. godine	-	45.463.756	21.564.256	229.366	67.257.378
Amortizacija	-	1.726.635	1.944.730	-	3.671.365
Popis	-	31.051	2.552	-	33.603
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(438.885)	(1.535.628)	-	(1.974.513)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021. godine	-	46.782.557	21.975.910	229.366	68.987.833
Amortizacija	-	1.089.682	2.079.136	-	3.168.818
Procjena	-	(8.256.092)	-	-	(8.256.092)
Popis/usklađivanje/rashodovanje	-	(99.143)	(2.531.953)	(221.905)	(2853.001)
Prodaja	-	(40.703)	-	-	(40.703)
Stanje na dan 31.12.2020.	-	39.476.301	21.523.093	7.461	61.006.855
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	14.524.730	44.957.655	7.430.817	1.123.954	68.037.156
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	16.297.959	45.906.611	6.989.629	1.061.222	70.255.421

Promjene i kretanje na računima nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti i sadašnje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, avansa i osnovnih sredstava u pripremi za 2021. godinu prikazani su u prethodnoj tabeli.

Preduzeće je u 2021. godini izvršilo evidentiranja i usklađivanja stanja u poslovnim knjigama sa Procjenom vrijednosti nepokretne imovine na dan 31.12.2020. godine. Evidentiranje efekata procjene i usklađivanje vrijednosti nepokretnosti izvršeno je na dan 02.01.2021. godine.
Ukupan efekat povećanja vrijednost nepokretne imovine iznosi 3.715.841,57 KM od čega je:

1. Vrijednost zemljišta na nivou Preduzeća povećana za 2.211.270,65 KM, a umanjena za 175.858,73 KM, odnosno ukupan efekat povećanja vrijednosti zemljišta po procjeni iznosi 2.035.411,92 KM.
2. Efekat povećanja vrijednosti građevinskih objekata na nivou Preduzeća po procjeni iznosi 1.680.399,97 KM, od čega se na objekte odnosi 1.677.469,32 KM i na backbone 2.930,65 KM.

Od ostalih promjena u 2021. godini značajna je promjena na zemljištu u iznosu od 347.305 KM koja se odnosi se na prodaju zemljišta (Zemljište u Direkciji Preduzeća - Bijela zgrada). Takođe, po popisu sa 31.12.2021. godine izvršeno je usklađivanje stanja i kvadratura u poslovnim knjigama sa evidencijama u zemljišnim knjigama i katastru.

Takođe, sve aktivnosti započete u prethodnim godinama na utvrđivanju vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima su nastavljene i u 2021. godini i na osnovu istog vršena su usklađivanja u poslovnim evidencijama Preduzeća. Proces usklađivanja evidencija nekretnina u poslovnim knjigama i stanja vlasništva nad imovinom u zemljišnim knjigama i katastru, je i dalje nastavljen.

Preduzeće je u 2021. godini izvršilo ulaganja u opremu u iznosu od 1.753.303 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računarske opreme, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31.12.2021. godine rashodovano je opreme u iznosu od 2.647.308 KM nabavne vrijednosti, ispravke 2.531.515 KM, odnosno sadašnje vrijednosti od 115.793 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebljiva.

Značajnija vrijednost koja je evidentna duži niz godina na osnovnim sredstavima u pripremi u iznosu od 976.483 KM odnosi se na investiciju u stambeno poslovni objekat na Sokocu. U toku su aktivnosti oko rješavanja statusa navedene investicije.

Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembra 2021. godine data su kao založno pravo po osnovu kreditnih obaveza i reprograma sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, Poreska uprava (veza napomena 26 i 27).

19. Biološka sredstva i sredstva kulture

Biološka sredstva i sredstva kultura na dan 31. decembra 2021. godine iznose 554.693 KM (na dan 31. decembra 2020. godine iznose 550.091 KM). Najvećim dijelom se odnose na ostala sredstva kulture, odnosno stalnu zbirku poštanskih maraka i vrijednosnica. U toku 2021. godine ova imovina je povećana za 4.601 KM, a odnosi se na povećanje stalne zbirke za novo izdate serije poštanskih maraka u 2021. godini.

20. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Zalihe materijala	2.136.507	2.356.921
<i>Ispravka vrijednosti zaliha materijala</i>	<i>(1.534.244)</i>	<i>(1.307.821)</i>
Ukupno zalihe materijala	602.263	1.049.100
Zalihe robe	64.265	55.970
Dati avansi	8.046	7.181
Ukupno zalihe i dati avansi:	674.574	1.112.251

21. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Kupci u zemlji	6.119.031	6.420.870
Sumnjiva i sporna potraživanja	377.114	678.502
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji</i>	<i>(377.114)</i>	<i>(678.502)</i>
Ukupno kupci u zemlji	6.119.031	6.420.870
Kupci u inostranstvu	26.741	43.923
Druga kratkoročna potraživanja	1.224.150	1.347.196
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.862.811	1.858.889
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u ino, drugih kratkoročnih potraživanja i sumnjivih i spornih potraživanja</i>	<i>(1.862.811)</i>	<i>(1.859.087)</i>
Ukupno kupci u inostranstvu, druga kratkoročna potraživanja i sumnjiva i sporna potraživanja	1.250.891	1.390.921
Potraživanja iz specifičnih poslova	54	232
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.369.976	7.812.023

Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 1.862.811 KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1.859.087 KM) najvećim dijelom se odnosi na ispravku vrijednosti od Bobar Banke u iznosu od 909.147 KM koju su Pošte Srpske 7. februara 2017. godine prijavile u stečajnu masu Okružnom privrednom sudu u Bijeljini i na ispravku ostalih kratkoročnih potraživanja u iznosu od 877.071 KM i ostalo.

Pregled najvećih kupaca na dan 31.12.2021. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Pregled najvećih kupaca	31.12.2021. u KM
Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka	1.163.678
JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo	701.807
MH Elektroprivreda Republike Srpske a.d. Trebinje	643.538
REP. UPRAVA ZA GPP	373.818
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	350.567
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	271.741
JP Radio Televizija Republike Srpske Banja Luka	153.975
Poreska Uprava Republike Srpske	149.594

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Potraživanja od zaposlenih	81.005	57.756
Potraživanja od državnih organa	1.081.147	1.233.781
Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	23.376	23.759
Ostala kratkoročna potraživanja	38.622	31.900
Ukupno druga kratkoročna potraživanja:	1.224.150	1.347.196

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	196.991	253.085
Poslovni račun - strana valuta	199.081	139.433
Izdvojena sredstva	344.162	332.679
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	740.234	725.197

23. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.558.301	1.148.631
Unaprijed plaćeni troškovi	289.676	512.884
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.847.977	1.661.515

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 1.847.977 KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1.661.515 KM) odnose se na razgraničene troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2021. godinu.

24. Kapital

Kapital	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve	27.641.074	24.527.750
Neraspoređeni dobitak	520.191	762.087
Neto dobitak/(gubitak) tekuće godine	1.359.302	(2.590.162)
Gubitak iz ranijih godina	(4.133.808)	(2.305.733)
Ukupno kapital:	64.140.992	59.148.175

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM.

Struktura osnovnog kapitala Preduzeća na dan 31. decembra 2021. godine i na dan 31. decembra 2020. godine data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Državni kapital	25.190.566	65,00
Vaučer ponuda	7.750.532	20,00
Penzioni fond	3.875.423	10,00
Fond za restituciju	1.937.712	5,00
Ukupno osnovni kapital:	38.754.233	100,00

Revalorizacija rezerve

Revalorizacija rezerve na dan 31. decembra 2021. godine iskazane su u iznosu od 27.641.074 KM (na dan 31.12.2020. godine iznos 24.527.750 KM). Promjene na revalorizacionim rezervama na dan 31. decembra 2021. godine odnose se na povećanje za knjiženje efekata procjene nepokretnosti u iznosu od 3.633.515 KM, kao i na umanjeње za iznos od 520.191 KM koji se odnosi na efekte revalorizacije po osnovu amortizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i ukidanje revalorizacionih rezervi.

25. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19	608.008	519.341
Rezervisanja razgraničenih primljenih donacija – oprema za mjerenje kvaliteta	107.905	111.221
Ostala rezervisanja i novouknjiženi objekti	351.286	318.854
Rezervisanja za sudske sporove	33.367	-
Ukupno rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi:	1.100.566	949.416

U nastavku je kretanje na rezervisanjima po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19 i po osnovu sudskih sporova:

Kretanje na rezervisanjima	31.12.2021. u KM	
	Otpremnine i jubilarne nagrade	Sudski sporovi
Stanje na dan 01. januara 2021. godine	519.342	-
Rezervisanja u toku godine na teret rashoda	289.551	33.367
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(200.885)	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	608.008	33.367

26. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Dugoročne obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	1.562.744	2.098.542
Dio dugoročnih obaveza po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava - koje dospijevaju za godinu dana (veza napomena 27)	(535.798)	(535.798)
Ukupno ostale dugoročne obaveze:	1.026.946	1.562.744

U Poštama Srpske u avgustu 2018. godine Poreska uprava Republike Srpske je kontrolisala zakonitost poslovanja Pošta Srpske iz oblasti poreza i doprinosa za period od 1. maja 2014. do 30. juna 2018. godine. Nakon obavljene kontrole Poreska uprava je izdala Rješenje Inspektora Poreske uprave Republike Srpske broj: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 od 13.11.2018. godine po kojem je naloženo plaćanje ukupno utvrđene poreske obaveze za kontrolisani period od 1.279.896 KM glavnog duga, te 1.399.093 KM kamate, što ukupno iznosi 2.678.990 KM.

Pošte Srpske su, na gore navedeno Rješenje 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018, uložile Žalbu Ministarstvu finansija Republike Srpske. Uprava Preduzeća je dana 10. oktobra 2019. godine pod brojem: 1.-3351-5/18 donijela Odluku da se iznos od 1.573.725,95 KM na ime komunalne takse po Rješenju poreske uprave knjiži u poslovne knjige Preduzeća u 2019. godini, jer je žalba Pošta Srpske izjavljena Ministarstvu finansija za obračunatu komunalnu taksu odbijena kao neosnovana. Po ovom Rješenju Ministarstva finansija pokrenut je upravni spor kod Okružnog suda Republike Srpske.

Dana 25.11.2019. godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo Rješenje o odgodi plaćanja ukupnog poreskog duga po Rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018. godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990,44 KM sa obračunatom kamatom od 398.260,77 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024. godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.288 KM.

Pošte Srpske su prvu ratu po ovom rješenju platile 25.11.2019. godine, a u 2020. i 2021. godini su svakog mjeseca redovno izmirivale rate po ovom osnovu.

27. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Kratkoročni krediti-Nova banka	75.000	-
Kratkoročni krediti – overdraft - Intesa SP	-	1.373.494
Kratkoročni krediti – overdraft - Intesa SP	1.445.940	904.729
Kratkoročni krediti – overdraft - Nova banka	763.001	217.274
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva za godinu dana – Nova banka	858.506	1.686.444
Obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	535.798	535.798
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	3.678.245	4.717.739

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 3.678.245 KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 4.717.739 KM) se najvećim dijelom odnose na kratkoročne kredite – overdraft kod Intesa SP banke. Ugovori o overdraft kreditima namijenjeni su za održavanje tekuće likvidnosti, odnosno finansiranja obrtnog kapitala.

28. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	197.441	182.888
Dobavljači iz Republike Srpske	2.705.807	3.006.183
Dobavljači iz Federacije BiH	670.038	669.161
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	5.476	2.711
Dobavljači iz inostranstva	299.649	815.120
Ostale obaveze iz poslovanja	11.871	8.235
Ukupno obaveze iz poslovanja:	3.890.282	4.684.298

29. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	2.677.974	3.534.246
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	2.098.186	2.017.451
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	127.834	318.934
Obaveze za ostala neto lična primanja	597.133	543.094
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	138.959	174.475
Obaveze za porez na ostala lična primanja	22.842	35.108
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	5.662.928	6.623.308

Obaveze za zarade i naknade zarada na dan 31. decembra 2021. godine iznose 5.662.928 KM (na dan 31. decembra 2020. godine iznose 6.623.308 KM).

30. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja

Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Pasivna vremenska razgraničenja za regres	2.050.772	2.114.533
Obračunati rashodi perioda	1.202.103	827.582
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	13.718	10.176
Odloženi prihodi i primljene donacije	6.053	114.400
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja:	3.272.646	3.066.691

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 3.272.646 KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 3.066.691 KM) najvećim dijelom se odnose na razgraničene prihode po osnovu regresa za 2021. koji nije isplaćen do 31. decembra 2021. godine u iznosu od 2.050.772 KM. U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

31. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 31.331.435 KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 32.915.231 KM) obuhvata evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartice dopune Mobis-a, robu koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartice u depou, transakcione račune preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru, date hipoteke i slično.

32. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca, koji su u najvećem dijelu budžetski korisnici, javni fondovi i opštine.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospjeća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2021. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su 16.650.291 KM, dok je tekuća imovina iskazana u iznosu od 10.640.769 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekuće imovine za 6.009.522 KM. Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su prepoznale ulogu i značaj Pošta Srpske te su u decembru 2020. godine pri usvajanju budžeta za 2021. godinu odobrile subvenciju u iznosu od 1.000.000 KM, za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Preduzeća analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Ukupna zaduženost	4.705.191	7.138.989
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(740.234)	(725.197)
Neto zaduženost	3.964.957	6.413.792
Kapital	64.140.992	59.148.175
Ukupan kapital	68.105.949	65.561.967
Pokazatelj zaduženosti	5,82%	9,78%

33. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2021. godine, Preduzeće nema povezana pravna lica.

34. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Preduzeće u toku 2021. godine Preduzeće nije imalo kontrolu Poreske uprave i UIO.

35. Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća

Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća u 2021. godini odrazilo se na otežanost u radu zbog odsustva radnika sa posla po osnovu bolovanja ili izolacije. Poštujući Odluke Republičkog štaba za vanredne situacije, a usljed bolesti Covida izazavane virusom SARS CoV-2, Preduzeće je organizovalo minimum procesa rada uz angažovanje minimalnog broja radnika, a u svrhu sprečavanja širenja virusa Covid-19 u Preduzeću.

36. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2021. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih. Događaji koji su značajni da budu objelodanjeni su širenje Korona virusa (COVID-19), čiji uticaj i posljedice na finansijski položaj i poslovanje Preduzeća u 2022. godini još uvijek nije moguće procijeniti.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

38. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2021. godine protiv Preduzeća se vodi ukupno 30 sudskih sporovi sa ukupnom vrijednosti od 456.338 KM.

Nakon izvršene analize sudskih sporova koji se vode po tužbama trećih lica protiv Preduzeća, procjena rukovodstva je da su potencijalne obaveze za slučaj da se izgubi spor materijalno beznačajan, odnosno procjena je da potencijalna obaveza može iznositi 33.367 KM. Na osnovu prethodno navedenog Preduzeće je na dan 31. decembra 2021. godine izvršilo rezervisanje po osnovu sudskih sporova u ukupnom iznosu od 33.367 KM.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Preduzeće se pojavljuje kao tužilac u 224 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.598.495 KM.

Odgovorno lice